

• 50 Yılda 50 Eser	2'de
• 39. Dönem III. Danışma Kurulu Sonuç Bildirgesi	2'de
• Avrupa Birliği ve Mühendislik	3'te
• TMMOB Örgütülüğünde Mühendislik Mimarlık Anlayışı Ahmet Göksoy	5'te
• TMMOB Örgütülüğüne	6'da

Yaşasın TMMOB Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz

- Mimarlar Odası tarafından başlatılan tartışma TMMOB örgütülüğünü yıpratmayı, zayıflatmayı ve giderek bölmeyi hedeflemektedir.
- TMMOB içinde darbecilik suçlamasının muhatabı yoktur; kötü söz sahibine aittir.
- Cumhuriyet gazetesinde Oktay Ekinci'nin köşesi TMMOB'ye saldırıların adresi olmuştur.

Bir süredir TMMOB ve bağlı Odalar bünyesinde devam eden tartışmanın ilk adımı, Mimarlar Odası tarafından kaleme alınan "TMMOB ve Mimarlık Hakkında Açık Mektup" başlıklı yazıyla atıldı. TMMOB Yönetim Kurulu'nun bu yazıya verdiği yanıtı, bazı Odaların birer yazıyla tartışmaya dahil olması izledi. Tartışma günlük basına da yansdı. Cumhuriyet gazetesinde köşesi bulunan Mimarlar Odası Başkanı Oktay Ekinci köşesinde TMMOB'ye sert eleştiriler yöneltti. Evrensel gazetesinde ise Necati Uyar "Mimar Küfürnamesi" yazısıyla tartışmaya katıldı.

Tüm bu süreçte ortaya çıkan metinler arasındaki farkı dikkat çekiciydi. Mimarlar'ın kaleme aldığı metin tam da "köprüleri atma" amacını taşıyordu. Zaten sonrasında yayınlanan metinlere bakıldığında TMMOB örgütülüğüne sahip çıkma niyetiyle beraber Mimarlar Odası'nın bildirisindeki, TMMOB örgütülüğünü zayıflatmayı amaç edinen, kırıcı, hakarete varan söylem oldu. Odalar ve insanlar özellikle Mimarlar Odası açıklamalarında ve Oktay Ekinci'nin yazılarında üsluba tepki gösterdi.

→ 4'te

"1 Mayıs'ı Seviyorum"

1 Mayıs 2005 tüm Türkiye çapında düzenlenen miting ve gösterilerle kutlandı. Başta İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Trabzon, Ordu, Bursa olmak üzere pek çok ilde yüz binlerce insanın katılımıyla gerçekleşen 1 Mayıs mitinglerinde dikkat çeken yön, mitinglerin olaysız geçmesi ve

coşkuyla kutlanmasıydı. Özellikle DİSK tarafından hazırlanan "1 Mayıs'ı Seviyorum" ana başlığı ile hazırlanan afiş ve pankartlar çalışanların, 1 Mayıs'a bakışını, beklentilerini özetliyor, yıllardır "provokasyon olacak" diyerek terörize edilmesine izin verilmeyeceğini gösteriyordu. 2005 1 Mayıs'ı, AKP iktidarının uygulamalarının, özelleştirmelerin, işsizliğin, IMF'yle kurulan bağımlılık ilişkisinin, ABD'nin Irak işgalininin protesto edildiği bir zeminde gerçekleşti. TMMOB ve bağlı Odalar, hemen her ildeki mitingde yerini aldı.

→ 7'de

1 Mayıs dalgakıran oldu

Elbette 1 Mayıs'ın herkesçe bilinen bir anlamı vardır. İşçilerin, emeği ile geçinenlerin, kadınların, gençlerin, yoksulların, adalet arayanların, boğazından hak etmediği lokma geçmeyenlerin, ona hangi anlamlar yüklediği aşıkardır. Yüz yıllardan süzülerek günümüze kadar uzanan ve daha bin yıllarca yürüyüşüne devam edecek olan 1 Mayıs ekmeğin, adaletin, eşitliğin, barışın, hak ve özgürlüğün simgesi olarak kalbimizin en anlamlı köşesinde yerini almıştır; hem de başköşesinde. Eğer 2005 1 Mayıs'ı beklentilerimizi karşılayabilseydik, bunu karşılıksız bırakmayacağımız, başköşeye daha ulvi özellikler katma çabası içine gireceğimiz açıktır.

Son bir solukta ulaştık 1 Mayıs'a; son bir solukumuz kalmıştı, onu Mayıs'ın ilk gününe ulaşmak için harcadık. O nedenle şimdiye kadar karşıladığımız 1 Mayıs'lardan daha anlamlı oldu, 2005 1 Mayıs'ı. Yalnızca kalabalıkların geçen senelerde yapılan 1 Mayıs mitinglerinden fazla olması değil buunun nedeni. Çünkü solukumuz kesilmek üzereydi. Çünkü özelleştirmeler, işsizlik, IMF, yoksulluk solukumuzu kesiyordu. Çünkü ırkçılık, milliyetçilik, şovenizm bizleri nefes alamaz bir durumda bırakıyordu.

1 Mayıs bir dalgakıran oldu, bütün kötülükler karşı; sığınak oldu. 1 Mayıs'ta soluklanmak ihtiyacı duyduk. Nefesimizi açmak, güç toplamak, bu memleketin sahipsiz olmadığını dosta düşmana göstermek, dostlarımızı çoğaltmak, emek, özgürlük ve barış yanlılarının moralini yükseltmek durumundaydık. Bu belalı ve bir o kadar zor işi 1 Mayıs'ın omuzlarına yükledik. Mayıs'ın ilk günü, tarihinde hiç olmadık oranda, çok sorumluluk aldı ama bu işin altından alınanın aklıyla kalkmasını bildi. Tüm zorlukların üstesinden gelmeyi başardı. Yadırganacak bir durum yok; 1 Mayıs'ta emekçinin sorunları ilk sıradaki yerini aldı. Ama son birkaç ayımıza damgasını vuran ırkçı, şoven saldırılar ve bu saldırıların püskürtülmesi esaslı, asla daha gerilere ötelenmedi. Demokrasinin, hoşgörünün yok edildiği bir politik atmosferde, emeğin kendisine yer açmasının mümkün olmayacağı bilince çıkartıldı.

1 Mayıs mümkün olanın değil, olması gerekenlerin bir simgesidir. Buradan güç alarak; işsizliğe karşı mücadele ile ırkçılığa karşı mücadele 1 Mayıs'ın birleştirici, dayanışmacı ve mutlaka özgürleştirici potansiyelinde eritilmeli, yeni bir yaşamın olabirliğine dair inancımızı, inandırıcı hale getirmenin izdüşümüne ev sahipliği yapabilmelidir.

İşte 2005 1 Mayıs'ı kendisini karşılayanlara bu yüzünü gösterdi. Kendisini bugünlere taşıyanlara bir teşekkür olarak algıladık bunu. Karşılığını ise anları doldurarak verdik. Ankara'daki ses Diyarbakır'da, İstanbul'daki ses Artvin'de yankılandı. "1 Mayıs'ı seviyoruz."

Ahmet Göksoy

50 yılda 50 eser

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası (İMO), kuruluşunun 50. yılı etkinlikleri kapsamında '50. Yılda 50 Eser' adı altında bir proje başlattı. Proje, inşaat mühendisliğiyle beraber Türkiye Cumhuriyeti tarihine mal olmuş 50 eseri belirlemeyi amaçlıyor. İMO'dan yapılan açıklamada, 1923-2005 yılları arasında üretilen ve inşaat mühendisliği alanındaki 50 özgün eserin seçilmesini hedefleyen projenin, Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaşlaşma iddiasının yaşama geçirilmesiyle, inşaat mühendisliği arasındaki karşılıklı ilişkiyi gün ışığına çıkaracağı ifade edildi.

"50 Yılda 50 Eser"

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası kuruluşunun 50. yılında "50 Yılda 50 Eser" başlığı altında başlatıldığı çalışmayla Türkiye'nin inşaat mühendisliği alanındaki başarılı ve toplumdaki bilinçlenmeyi geliştirmek istemektedir. Bunun ilk adımını, 1923-2005 yılları arasında üretilen ve inşaat

mühendisliği (yapı, altyapı, su yapıları, kıyı-liman yapıları, ulaşım, vb.) alanında Cumhuriyetin 50 büyük başarısını oluşturan eserlerin seçilerek belirlenmesi ve bunun kamuoyuna tanıtılması olarak seçmiştir.

Bu çalışma Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaşlaşma iddiasının yaşama geçirilmesiyle inşaat mühendisliği arasındaki karşılıklı ilişkiyi açıklık kazandıracaktır. Her çağdaşlık projesi insanın kendi kaderini kendisinin çizeceği inancına yani temelde mühendislik düşüncesine dayanır. Bu nedenle Türkiye'nin, cumhuriyetin çağdaşlaşma yolunu seçmesi bir anlamda mühendislik iddiasını ortaya koyması demektir. Bu projenin Türkiye'nin toprakları üzerinde biçimlenmesi de inşaat mühendisliği alanındaki iddialarını gerçekleştirmesiyle olmuştur. İşte belirlenecek bu 50 eser bu iddiaların tepe noktalarını oluşturacaktır.

Seksen yılı aşan çok uzun süre içinde Türkiye gibi çok önemli değişimler geçirmiş bir ülkede inşaat mühendisliğinin yüklendiği iddiaların zaman içinde artacağı açıktır. Ama günümüzün büyük iddialarının gerçekleştirilebilmesi, geçmişteki daha küçük iddialarda sağlanan başarılar sonrasında olanaklı hale gelmiştir. Cumhuriyetin 50 başarılı eseri seçilirken, tarih içindeki dün bugün arasındaki bu süreklilik göz önünde tutulacaktır. Böyle bir bağlantanın kurulması, bu 50 eserin seçilmesiyle, geçmişteki başarılar hakkında bir değer bilirlilik gösterilirken, aynı zamanda da geleceğin iddiaları için bir umut yaratılmış olacaktır.

Gerçekleştirilmesinde inşaat mühendisliğinin önemli rol oynadığı eserlerin toplumun çağdaşlaşmasında önemli bir iddia taşı hale gelmesi çoğu kez topluma gömülme biçimine bağlı olmaktadır. Hiçbir yapıyı insandan, toplumsal duyarlılıktan, toplumun gelişmişlik seviyesinden ve ortak ihtiyaçlardan ayrılarak ele almak mümkün değildir. Bu nedenle söz konusu eserlerde bireysel katkıların önemini görmemizle gelmeden, onları toplumun bir ürünü olarak da yorumlamak gerekecektir.

Bu eserlerin toplumsal bir ürün olduğu kavranmaya başladığında, değerlendirilme alınacak eserlerin Türkiye topraklarında bulunması zorunluluğu, toplumsal yararını, yapımı sırasında Türkiye'de inşaat mühendisliği iddiasının gelişmesine çok yönlü katkıları olması gibi nitelikleri taşımasının gerekliliği de ön plana çıkmaktadır.

"50. Yılda 50 Eser" çalışmasını iddiasına uygun bir biçimde yapabilmenin ilk koşulu hiçbir önemli eseri dışta bırakmayacak bir tarama ve aday belirleme yolunun bulunmasıdır. Bu koşul ancak katılımcı süreçlerle gerçekleştirilebilir. Türkiye'de bu konuya ilgi duyan ve aday gösterme çabasını gösteren herkesin önerisi değerlendirilecektir. Ama tabii ki bu tek başına yeterli değildir. Konuyla ilgili kamu kuruluşları, üniversiteler, yapıya ilişkin özel girişim örgütleri aday önermeye davet edilmektedir. Tabii ki şubelerimiz de kendi ilişki ağlarını kullanarak aday belirleme sürecinde aktif olarak rol alacaktır. Projenin hedeflerine ulaşması yapılacak katkıyla yakından ilgilidir. İnşaat mühendisliği alanındaki mevcut bilgi ve birikimine başvurmak bu çalışmanın olmazsa olmazıdır.

Kurum ya da kişiler tarafından yapılacak tarama sonuçları, Başkanlığını Prof. Dr. Uğur Ersoy'un yürüteceği ve Prof. Dr. Güngör Evren, İnşaat Y. Mühendisi Yılmaz Karataban, Prof. Dr. Fikret Keskinel, İnşaat Mühendisi Mahmut Küçük, İnşaat Y. Mühendisi Süreyya Yücel Özden, Yüksek Mühendis Mimar Doğan Tekeli, Prof. Dr. İlhan Tekeli, İnşaat Y. Mühendisi Ali Terzibaşoğlu, İnşaat Mühendisi Alpaslan Çulcuoğlu ve İnşaat Mühendisi Taner Yüzgeç'in üye olarak yer aldığı Jüri tarafından değerlendirilecek ve 50 eser belirlenecektir. Çalışmanın sekreteryasını İnşaat Mühendisleri Odası yürütecektir.

Değerlendirmeye alınan eserlerde esas alınacak kriterler şöyle belirlenmiştir:

- Değerlendirmeye alınacak eserlerin gerçekleştirilme yılları 1923-2005 periyodu arasında olacaktır.
- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yer alan eserler dikkate alınacak, Türk mühendislerinin yurtdışında gerçekleştirdiği eserler proje dışı tutulacaktır.
- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan eserlerin yapım sürecinin uyruğuna bakılmayacak, yabancı mühendislerin gerçekleştirdiği eserlerde, Türk mühendisliğine yapılan katkı öne çıkartılacaktır. Yabancı uyruklu bir mühendis tarafından yapılsa da, eserin ulusal sınırlar içinde bulunması, ulusal değerler arasında yer almasıyla birlikte, Türk mühendislerine ve mühendisliğine sağladığı katkı önem arz etmektedir. Değerlendirmede bu nokta kriter olarak alınacaktır.
- Eserin gerçekleştirildiği dönemin ekonomik, siyasal, sosyal ve fiziksel koşullarına bakılacaktır. Çünkü üretilen eserin konjonktürel birlikte ele alınması daha sağlıklı değerlendirilme olanak taniyacaktır.
- Taramada, eserlerin sahip olduğu fiziksel özellikler (açıklık, yükseklik, kapasite, vs.) dikkate alınarak değerlendirilecektir.
- Eserin yapımı sırasında mevcut koşulların getirdiği zorluklar ve bu zorlukları aşmada gösterilen azim ve kararlılık vurgulanacaktır.
- Eserin yapımı sırasında yaşanan özgün deneyimler başvuru formunda yer alacaktır. Her özgün deneyimin esere farklılık katacağı açıktır.
- Başvuruda, yapımda kullanılan teknoloji/yapım yöntemi ile ilgili bilgiler verilecektir. Eserin yapıldığı zamanki teknoloji, yapım için ayrılan bütçe, mevcut olanakları zorlayarak çözüm üreten çalışmalar, değerlendirmede farklı bir bakış açısı sağlayacaktır.
- Eserin mühendislik açısından sahip olduğu optimizasyon (maliyet, süre, vs.) ile ilgili bilgiler verilecektir.
- Yaratılan her eserin topluma gömülü olduğu bireysel çabalar kadar bir toplumsal ürün olduğu göz önünde tutulmalıdır. Önerilen eserler kolektif bir çalışma olma özelliği ve topluma etkileşime biçimine ilişkin bilgiler verilecektir.
- Başvuru formunun eksiksiz ve yalın bir biçimde doldurulması ve gerekli olmayan bilgilere yer verilmemesinin jürinin çalışmasını kolaylaştıracağı unutulmamalıdır.

Proje Takvimi

- Kurumunuzca yapılacak tarama sonuçlarının en geç 20 Haziran 2005 tarihine kadar tarafımıza ulaşması, jürinin değerlendirme çalışmasına bir an önce başlamasını sağlayacaktır.
- Bu tarihe kadar sekreterya projeye en geniş katılımı sağlamak amacıyla başta iletişim olmak üzere tüm iletişim araçlarını kullanacaktır.
- Jüri 2005 Ekim ayı sonunda değerlendirilme alınan eserlerle ilgili kararını verecek ve sonuçlar 19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günü'nde düzenlenecek bir etkinlikte kamuoyuna açıklanacaktır.
- Değerlendirme sonucu seçilen eserler parasal ödül yerine onursal ödüllere taahhütlenmektedir.
- Seçilen eserlerin duyurusu çeşitli iletişim araçları kullanılarak yapılacak, basında en geniş biçimde yer alması sağlanacaktır.
- Seçilen eserler sergi-dokümanter film-kitap haline getirilerek kalıcılaştırılacaktır.
- Seçilen eserlere plaket çakıllar kamuya mal edilecektir.

ESERİN

Adı

Adresi/Bulunduğu yer

Eser Sahibi /Kurum

Eserin gerçekleştirilmesinde yer alan paydaşlar

Başlama ve Bitirilmesi Tarihi

Öneriyi Yapan Kişi/ Kurumun Adı

Önerilme Gerekçesi

İletişim Adresi

E-posta adresi

Telefon

İMO 39. DÖNEM
III. DANIŞMA KURULU
TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRGESİ

İnşaat Mühendisleri Odası 39. Dönem III. Danışma Kurulu 29-30 Nisan 2005 tarihinde Diyarbakır'da toplanmıştır. Toplantıda gündemde bulunan mesleğimizle ilgili konuların yanı sıra, ülkemizde son dönemlerdeki gelişmelerde görüşülmüştür.

Görüşmeler sonucunda, aşağıdaki Danışma Kurulu sonuç bildirisinin kamuoyuna duyurulması kararı alınmıştır.

Danışma Kurulumuz gündeminde bulunan İMO "Serbest Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği"ni görüşmüş, çeşitli önerilerde bulunmuştur.

Yönetmelikle yaklaşık 7500 civarında serbest çalışan ve inşaat mühendisliği hizmetleri üreten kişi ve kuruluşun mesleki etkinliklerinin İMO tarafından denetlenmesiyle, inşaat mühendisliği hizmetlerinin mesleki, bilimsel, teknik esaslar, ülke ve meslektaş yararları yönünden gelişmesini sağlamak, üretilen hizmetlerin İMO ilkeleri, standartları ve yönetmelikleri ile ülkemizde geçerli ve uluslararası standartlar, yönetmelikler ve esaslara uygunluğunu sağlamak; İMO tarafından belirlenen inşaat mühendisliği hizmetleri asgari ücretlerinin uygulanmasıyla, meslektaşlar arasında haksız rekabeti önlemek; serbest inşaat mühendisliği hizmeti veren kişi ve kuruluşların mesleki deneyim ve yeterliliklerini artırmak, ülkemizin inşaat mühendisliği alanındaki bilimsel-teknik kapasitesini tespit etmek ve güçellemek amaçlanmaktadır. Bu nedenle oldukça önemli olan yönetmeliğin bir an önce hayata geçirilmesi Danışma Kurulumuzca vurgulanmıştır.

Danışma Kurulumuz ayrıca, son aylarda ülkemizde kısırıtılan etnik ayrımcılığın ve demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasına karşı gösterilen tahammülsüzlüğün tehlikeli boyutları alabileceği endişesini taşımaktadır. Bu kısırıtımlar sonucu, kendilerini güvenlik kuvvetlerinin yerine koyanlar, aynı zamanda hakim ve savcı kisvesine de bürünmektedirler. Bu saldırganlıklar körükleyenler ise "halkın bazı hassasiyetleri" olduğu gerekçesi ile masum gösterilmek istenmektedir. Aynı aymazlık 1993 yılı Temmuzunda Sivas'ta yaşanmış, onlarca aydının çayır çayır yanmasına seyirci kalmış ve "halkın provoke" edildiği söylenmiştir.

Bugün AB kriterlerini yerine getirmek için uğraş verdiğimiz iddia eden ve bu kriterlerin, AB olmasa dahi, ülkemiz insanları için mutlaka hayata geçirileceğini belirten bir iktidar döneminde linç girişimlerinin yaşanması ve linç edilme istenenlerin aynı iktidar tarafından suçlanması ibret vericidir. Böyle bir ortamda, Diyarbakır'da yapılan Danışma Kurulumuz, yurdun dört bir tarafında, çok değişik dünya görüşündeki 65.000 İnşaat Mühendislerinin temsilcilerinin katılarak, dostluk ve sağduyu çağrısı yapmaları oldukça önemlidir. Bu çağrı ve birlikteliğin tüm ülke düzeyinde yaygınlaşması için İnşaat Mühendisleri Odası örgütülüğü içinde çabalarımız sürecektir.

Danışma Kurulumuz ikinci çalışma gününde Hasankeyfi ziyaret etmiştir. İnsanlığın beşbin yıllık önemli bir tarih mirasını 50-60 yıllık ekonomik ömrü olacak İlisu barajı inşaatı ile sular altında bırakılması kınanmış ve bir basın açıklaması yapılmıştır. Biz İnşaat Mühendisleri olarak ülke ekonomisine katkısının da çok sınırlı olacağına inandığımız ve insanlık tarihinde kara bir leke olacak olan İlisu Barajı inşaatının durdurulması gerektiğine inanıyoruz.

Avrupa Birliği ve Mühendislik

Avrupa Birliği uyum süreci çerçevesinde mühendisliğin ve mühendislik hizmetlerinin nasıl ve hangi oranlarda etkileneceği konusu, düzenlenen etkinliklerde ele alınıyor. Bu kapsamda özellikle Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği zemininde tartışmalar gerçekleştiriliyor. Gerek yayın organlarında, gerek panel ve söyleşilerde sürdürülen tartışmalar elbette, yeni süreci algılamayı, analiz yapmayı ve olumlu yönlerini tespitle beraber gelişmelere eleştirel yaklaşmayı sağlıyor. Bu çerçevede, İnşaat Mühendisleri Odası şubeleri ve TMMOB il koordinasyon kurulları, AB süreci ve mühendislik hizmetleri ana başlığı altında panel düzenleniyor. Bu çerçevede Ankara, Eskişehir, İzmir ve Samsun'da panel ve söyleşiler yapıldı.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından Ankara'da "Avrupa Birliği Uyum Yasaları Çerçevesinde Mimarlık Mesleğinin Dönüşümü" konulu, Samsun'da İMO Samsun Şubesi tarafından düzenlenen "AB Uyum Yasaları Çerçevesinde

Mühendislik Hizmetleri ve İnşaat Mühendisliği" konulu söyleşi düzenlendi.

İMO İzmir Şubesi'nin düzenlediği "AB sürecinde Ulusal Değerler, Kamusal Haklar ve İnşaat Mühendisliği" konulu panele Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel, Ulaştırma Eski Bakanı Oktay Vural, Kristal İş Eğitim Müdürü Aziz Çelik ve İMO Genel Sekreteri Gülay Özdemir katıldı.

TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen panel ise "AB Uyum Yasaları Çerçevesinde Mühendislik Hizmetleri" adı altında gerçekleştirildi. TMMOB Başkanı Mehmet Soğanç'ın yönettiği panele konuşmacı olarak Prof. Dr. İzzettin Önder, Makine Mühendisleri Odası Başkanı Emin Koramaz ve İnşaat Mühendisleri Genel Sekreteri Gülay Özdemir katıldı. TMMOB Eskişehir İKK Sekreteri M. Simavi Bakır'ın açılış konuşmasını yaptığı panelde Avrupa Birliği tartışmaları, AB uyum süreci ve bu sürecin mühendislik mesleğine yansımaları ele alındı.

İMO Genel Sekreteri Gülay Özdemir, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecine değinerek başladığı konuşmasında ağırlıklı meslek odalarıyla ilgili teknik konularda yaşanan gelişmeler üzerinde durdu. Özdemir sürecin genel işleyişi ile ilgili şunları söyledi: "Burada hatırlanması gereken, Helsinki kararında yer alan kritik cümle, Türkiye'nin diğer tüm ülkelerle eşit koşullarda adaylığını ilanı konusudur. Bundan sonra adaylık ilanını takip eden 2001 yılında bir Katılım Ortaklığı Belgesi yayınlanıyor. Katılım Ortaklığı Belgesinin içeriği, Türkiye'den beklenenler neler olduğunun ifade edildiği bir yol haritasından oluşmaktadır. Bu Ortaklık Belgesinde yer alan ev ödevleri konusunda maalesef Türkiye çok da başarılı olamıyor veya beklentileri karşılayacak bir süreç geçiremiyor. 2003 yılına gelindiğinde bir Revize Katılım Ortaklığı Belgesi ortaya çıkıyor. Fakat bu belgenin yayınlanması öncesi 2002'de yapılan Kopenhag toplantısında, Kopenhag Kriterleri diye adlandırılan kriterlerin, Revize Katılım Ortaklığı Belgesine yansımaları görüyoruz. Bu Revize Katılım Ortaklığı Belgesi, Türkiye'ye 2006 yılına kadar yapması gereken, tamamlaması gereken ev ödevlerini tanımlayan yeni bir yol haritası niteliğinde (...) Peki, resmi müzakereler başlatılırsa ne tür kritik problemler çıkacak önümüzde? Esas olarak 31 ana başlık altında Türkiye'nin tartışacağı konularda 3 kritik konu görünüyor. Bunlar, ortak tarım politikaları, uyum politikaları ve bu günkü toplantı gündemimiz işgal edecek olan kişilerin serbest dolaşımı konusu. Kişilerin serbest dolaşımı konusunda, tavsiye raporunun ilk sayfaları ile son sayfaları biraz çelişkili görünüyor. Raporun başında 'kişilerin serbest dolaşımı' denirken, sonunda, 'işçilerin serbest dolaşımı', olarak tanımlanması ilginç bir görüntü oluşturuyor ve raporda yapılan bir maddi hatanın olup olmadığı açıklamasını zorunlu kılıyor. Raporun son sayfalarında ise kalıcı koruma önlemlerinden bahsediliyor. Yani, 'AB üyesi ülkeler, belli riskler görülürse, kişilerin ve hizmetlerin serbest dolaşımını askıya alabilirler' deniyor. Bu çerçevede az önce bahsettiğimiz 2006'ya kadar tamamlanacak 'ev ödevleri' çerçevesinde, AB'ye uyum süreci ya da uyumlaştırma süreci içerisinde Türkiye'de AB genel sekreterliğince bir çalışma başlatılıyor."

AB sürecinde "Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun" tasarısı taslağının hazırlık aşaması için TMMOB'nin davet aldığı ve çalışmalarına dahil olduğunu hatırlatan Özdemir, kendisinin

de çalışmalara katıldığını belirterek şu bilgileri verdi: "Bu çalışmada temel alınan bir direktif, AB direktifi... Bu direktifin Türkiye'de nelere tekkabül edeceğinin, karşılık gelmesi gerektiğinin tartışması var içerik olarak. Avrupa Birliği, kişilerin ve mesleklerin karşılıklı tanınması için şu anda geçerli olan 15 tane direktif kullanıyor. Bunlardan 12 tanesi sektörel direktif, 3 tanesi genel direktif. 89-92 ve 99 yıllarında ilan edilen genel direktifler ile sektörel direktiflerin uygulanmasında problemler çıkması üzerine AB üyesi ülkeler, tüm direktiflerin konsolide edilmesine karar veriyorlar. Yani ülkemizdeki çalışmada baz alınan bir birleşik konsolide direktif hazırlıyorlar. Türkiye Cumhuriyeti devleti, mesleklerin 15 ayrı yasa altında düzenlenmesinin problem olacağı inancıyla bu konsolide çalışmayı benimsiyor ve bu konsolide direktif çalışmasından yola çıkarak, bahsetmiş olduğum yasa taslağını hazırlıyor. Ancak belirtmek gerekir ki, konsolide direktif AB için de şu anda henüz öneri aşamasındadır ve AB Parlamentosu'nda onay için beklenmektedir. Bu direktifin içeriğinde, yedi meslek için yedi ayrı sektörel direktif yer almakta, 402 adet diğer meslekler için "genel" tanımı yapılmaktadır. Özellikle insan sağlığı ve çevre konularıyla bağlantılı olarak; doktor, hemşire, ebe, diş hekimi, veteriner, eczacı ve mimar mesleğini icra eden kişiler ayrı sektörel direktifler altında tanımlanıp, serbest dolaşımaları daha net kurullarla ifade edilirken ve "diğer meslekler" adı altında yer alan mühendisler genel direktif altında incelenmektedir." Özdemir, mühendisliğin, otomatik tanınan yedi meslek arasında sayılmadığını, ikinci gruba dahil edildiğini hatırlattı. Süreçle ilgili olarak İMO'nun konumunu da aktaran Özdemir, "İMO, uluslararası örgütler içerisinde ECCE (Avrupa İnşaat Mühendisleri Konseyi)'ne üye. Ancak bu üyelik, sadece gözlemci sıfatıyla kısıtlı bir üyelik değil. Oy hakkı olan 23 üye ülkeden birisi Türkiye ve temsilcisi İMO. 1996'dan beri İMO'nun ECCE üyeliği devam ediyor ve şu anda da ECCE içerisinde yer alan alt örgütlenmelerde İMO'nun ciddi bir etkinliği var." şeklinde konuştu.

İMO Genel Sekreteri, ECCE'nin bu konuda neler yaptığı ve İMO'yla ilişkilerinin nasıl tanzim edildiği konusunda ise şunları söyledi: "Konsolide direktif şu anda Avrupa Parlamentosu'nun önünde. Avrupa Konseyi henüz bu konuda net karar verebilmiş değil. Konsolide direktifin uygulamaya konmasına dair programları 2004'tü. 2004 Mayıs'ında bu direktife dair Konsey'de siyasi görüş birliğine varıldı, ancak Parlamento'ya gönderilmedi. Sonuçta, Avrupa'da da henüz tartışılan bir olay niteliğinde, yani bitmiş bir süreç değil. O bağlamda da, ECCE ve bünyesinde yer alan 23 ülke temsilcisi, inşaat mühendislerinin mesleklerinin icrasını, mutlaka ayrı bir direktif altında, aynı tip doktorları ve mimarlar gibi ayrı bir sektörel direktif altında incelenmesini ve irdelenmesini talep ediyorlar. İMO'nun ECCE vasıtasıyla gerek Avrupa Konseyi'ne ve gerekse Avrupa Parlamentosu'na, 23 ülkenin imzasıyla birlikte sunmuş durumda olduğu öneri bu kapsamda hazırlandı. İnşaat mühendislerinin serbest dolaşımında

otomatik tanınırlığını sağlayacak ayrı bir sektörel direktifin hazırlanarak, kabul edilmesi. (...) İMO bu süreç içerisinde inşaat mühendisi topluluğu içerisinde bazı çalışmalar yürütüyor. Çünkü TMMOB içerisinde bu tartışmalarda meslek odalarımızın farklı görüş ve yaklaşımları var. İMO iki konuyu gündeme getiriyor: Birincisi, serbest mühendislik hizmetlerinin alan tariflerinin yapılması doğrultusunda yeni bir yönetmelik çalışması başlatıyor. İkinci çalışması, çok daha önemsediyi çalışması ise, yetkin mühendislik çalışması... Yetkin mühendislik tartışmaları, yeni bir tartışma değil, mazisi dokuz sene geriye gidiyor. Fakat gelinen noktada, her ne kadar deprem şurasında bakanlık eliyle yasa taslağı yayınlansa dahi, dokuz senedir bu uzayan ve bitmeyen süreci kotalandırmak için, İMO şu prensip kararını alıyor: Kendi yönetmeliğini yayınlamak Yetkin Mühendisliği hayata geçirmek. Bunun için de önüne koyduğu program 2005."

Serbest mühendislik hizmetleri için yapılan çalışmalar da değinen Özdemir, mesleğin icrası için sadece diplomaların yeterli olmadığını, mutlaka mesleki deneyimlerin ön plana alınması gerektiğinden hareketle yeni bir SMM çalışmasını yürütüldüğünü vurguladı.

Gülay Özdemir panel konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Toparlamam gerekirse, AB'nin mevcut tanımları içerisinde yer alan şartlar minimum tanımlar. Şunu unutmamamız gerekiyor: Altı ay boyunca çalıştığımız bu süreçte ortaya çıkan gerçeklik şuydu: Eğer siz kendi ülkenizde kendi ihtiyaçlarınıza uygun olarak evinizi iyi düzenlemişseniz, kendinizi koruyacak olan yasaları oluşturmuşsanız, meslek alanlarınızı düzenlemişseniz, kendi mesleğinizin icra koşulları tanımlanmışsa, bu alanlarda mesleğini icra edecek kişilerin eğitim kaliteleri belirlenmişse, endişe edeceğimiz çok fazla bir şey yok. Ama, bunlar belirlenmemişse, aynen Türkiye'deki gibi, düzenlenmiş meslek alanları yoksa ciddi bir handicap içindediriz. Ulusal düzenlemeler belirleyici, karşılıklılık ilkesi içerisinde, gittiğiniz ülkenin düzenlemesine uymakla mükellefsiniz. Dolayısıyla, şu andaki TMMOB yasamız ve de mimar ve mühendislik hakkındaki, 1938 yılında yayınlanmış yasamız çok çok yetersiz, kişileri sadece diplomayla tanımlayan, mesleği hiçbir şekilde ifade etmeyen, icra alanlarını belirlemeyen bir yasamız var. Dolayısıyla, ihtiyacımız şiddetli bir şekilde ulusal, mesleki tanımlarımızı ifade eden yasa ve tüzük çalışmalarının tamamlanmasıdır. Bu konunun paydaşları da başta meslek odaları olmak üzere, üniversiteler ve ilgili bakanlıklardır."

Yaşasın TMMOB Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz

Mimarlar Odası'ndan TMMOB'ye Açık Mektup

Bu başlıkla TMMOB kamuoyuna gönderilen metnin başlangıcında TMMOB Yönetim Kurulu'nun 12 Mart 2005 tarihli kararı eleştiriliyor ve kararın 'demokrasi, uygarlık bilinci, bilimin rehberliği, sanatçının hakları, toplumsal çıkarlara ve TMMOB'nin kendi varlığına darbe' olduğu ileri sürülüyor. Adı geçen kararın, "Yüzlerce mimarın akıl ve düşüncesi emeğini; harcanan onca zamanları ve hatta yapılan onca masrafları "mimar olmayan" 14 kişinin oyuyla hiçe saymak" olduğu belirtiliyor.

TMMOB kararının 12 Mart'ın Yıldönümünde alınmasıyla ilgili olarak ironi yapılarak, TMMOB yönetiminin darbecilikle suçlanmasına kadar vardırıyor. Metinde bu suçlamayla ilgili şu satırlar yer alıyor: "Öyle görünüyor ki "TMMOB Yönetim Kurulu"ndaki üyeler, 12 Mart 2005 günü yaptıkları toplantıda, yani ülkemiz tarihindeki en karanlık sayfalardan biri olan "12 Mart 1971 darbesi"nin yıldönümünde, bilimsel bir sorgulama sürecine girmeye gerek duymadan, mimarlığın özgün niteliğini, tarihsel ve güncel formasyonunu incelemeyen mimarlık mesleğine karşı darbe yapmaktan çekinmemişlerdir. Mimarlar Odası'nın mimarlık hizmetlerini düzenleyen yönetmeliğindeki "mimarlık hizmetleri tanımı"yla ilgili maddede yer alan kimi temel "mimarlık" eylemlerini "silererek", demokrasi kültürüne, uygarlık bilincine, bilimin rehberliğine, sanatçının haklarına, toplumsal çıkarlara ve hatta TMMOB'nin "kendi varlığına" bile "darbe" indirmişlerdir."

Mimarlar Odası karara imza atan TMMOB Yönetim Kurulu üyelerini "sadece kendilerini değil, TMMOB'yi de tarih ve çağdaşlık önünde mahkûm eden bir darbenin sorumluları olarak anılacaklardır." şeklinde suçlayarak kararın, "mimarlığı talan yapılaşmasına karşı etkisiz kilmaya çalışan egemen siyasetlerle uyumlu olduğu; mimarlığın toplumların kimliksizleştirilmesi önünde engel görülerek kısıtlanmasını hedefleyen "küresel dayatmalara teslimiyet" anlamına geldiği belirtiliyor.

Yönetmeliğin 5. maddesinin değiştirilmesini "TMMOB tarihinde ilk kez, Mimarlar Odası temsilcisinin "tek başına" bırakıldığı ve Mimarlar Odası'nın demokratik kararını ortadan kaldıran, üstelik mimarlık mesleğinin de "dar meslekçi çıkar hesapları"yla yok sayıldığı bir karar" olarak değerlendiren Mimarlar Odası, TMMOB örgütlülüğüne "aba altında sopa" gösterdiği şu satırlarla yazıyı sonlandırıyor: "Çünkü "Mimarlar Odası'nın "tek başına" bırakıldığı ve hatta açıkça "dışlandı"yı bu mimarlık karşıtı karar. Odamızın TMMOB üyesi olmakla "mimarlığın ne kazandığını" sorgulayan üye çoğunluğumuz karşısındaki, TMMOB'ye önem veren geleneksel Oda tavrımızın savunulmasını "artık" olanaksız kılacak kadar "vahim"dir.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 12 Mart 2005 gün ve 215 sayılı kararı

TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin, 5. Madde a bendindeki "mimar iç mekan düzenleme ve donanımı tasarımı hizmetleri, mimari çevre tasarımı hizmetleri, kentsel tasarım, koruma amaçlı imar planları ve imar planlama çalışmaları" ile b bendindeki "inşaat yönetimi, yapı denetimi" ifadelerinin çıkarılarak kabulüne ve Resmi Gazete'de yayınlanması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine (M.Sabri Orcan'ın karşı oyuyla, Ekrem Poyraz, Tezcan E.Abay, Nail Güler ve İbrahim Vardal'ın çekimser oylarıyla) oyçokluğuyla,

Bu saldırı püskürtülecektir

TMMOB Yönetim Kurulu Mimarlar Odası'nın "Açık Mektubu"na karşı 16 Nisan 2005 tarihinde "TMMOB Örgütlülüğüne" başlıklı bir yazıyla yanıt verdi. Yanıtta, Mimar Odası metninin "1970'lerden beri yaratılan ve sürdürülen devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın karakterli bir TMMOB yapısına 'içeriden' bir saldırının nasıl yapılabileceğinin açık örneği olduğu belirtilerek, "TMMOB'nin devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın kadroları bu saldırıyı her zaman olduğu gibi bu dönemde de bertaraf edebilecek güçtedir." denildi.

TMMOB, Mimarlar Odası'nı "Dar meslekçi" anlayışa sahip olmakla ve TMMOB'yi sistemin potansiyel suçlusu olarak gören kesim ve yapılarla aynı dili kullanmakla eleştiriyordu. "Dar meslekçi anlayışın" ne olduğuna dair tartışmalara ise, 1973-1980 arası TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Yüksek Mühendis Mimar Teoman Öztürk'ün TMMOB Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmayla açıklık getiriliyordu. Öztürk'ün "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağına bilinci içinde, bilimi ve teknoloji, emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inatçı ve kararlıyız." şeklindeki konuşması, TMMOB 34. Dönem Yönetim Kurulu'nun TMMOB değerlendirmesiyle güçlendiriliyordu. "TMMOB ortamı bir üretim, çaba ve mücadele ortamıdır. TMMOB ortamı; üyeleriyle Odalarını birlikte oluşan bir ortamdır. TMMOB ortamı sermayenin yolsuzluklarına, sömürüsüne, özelleştirme üst başlığıyla sürdürdüğü yağma ve talanına karşı bir ortamdır. TMMOB ortamı; yabancı tekelilerin ülke kaynaklarını yağmalayan, çevremizin ve insanımızın sağlığını tehdit eden yatırımlarına karşı bir ortamdır. TMMOB ortamı; kentsel rantın kamuya dönüştürülme savunun; SİT alanlarının, ormanların yağmalanmasına karşı duran bir ortamdır. TMMOB ortamı; bilim ve teknolojiyi ve salt ekonomik büyümeyi fetişleştir-meyen, üyesinin ve halkın refahını ön planda tutan bir ortamdır. TMMOB ortamı; mücadeleyi kendi üye tabanında yaygınlaştırma çabasına girenken, işçilerle, kamu çalışanlarıyla, öğrencilerle, köylülerle dayanışma içinde olmayı gerekli bulan ve bu dayanışmayı birlikte düşünce üretmek meydanlarda ortak eylemlerle yaşayan bir ortamdır. TMMOB ortamı; demokratik mücadelenin bir siyasi mücadelenin altyapısını oluşturduğunu bilen bir ortamdır, bu nedenle muhalif, emekten yana, siyasi partilerle de dayanışma içerisinde olmayı bir zorunluluk olarak gören bir ortamdır. TMMOB ortamı; bugün Türkiye'de herkesin kendini demokrat ilan ettiği bir dönemde, işkence, yargısız infaz, zorla göç ettirme, Kürtlere asimilasyon ve benzeri tabu'ların üzerine giden her geçen demokrat bir ortamdır. TMMOB ortamı; militarizme ve otoriterizme karşı sivil demokratik bir toplumu, faşist çete devletine karşı, insan haklarına saygılı hukuk devletini savunan özgür bir ortamdır. TMMOB ortamı; Yeni Dünya Düzeni'nin toplumumuzu işsizliğe, açlığa ve geleceği konusunda umutsuzluğa düşüren rant politikalarına karşı, sanayileşmeden, sosyal kalkınmadan, üretimden yana bir ortamdır. TMMOB ortamı; yurttaşların ve tüm çalışanların, aydınların düşünce ve örgütlenme özgürlüğünden, insan haklarından yana bir ortamdır TMMOB ortamı; sağlıktta, eğitimde, sosyal güvenlikte sosyal devleti savunan bir ortamdır. Özetle TMMOB ortamı; gücünü kendi üyesinden, kendi-halkından alan, üyesi ve halkı için var olan, sermayeden, devletten bağımsız, ülkede, bölgede ve dünyada barıştan yana, bağımsız, demokratik, laik bir toplum ve sosyal devletten yana bir ortamdır. TMMOB ortamını değiştirmek isteyenlere fırsat veremeyelim. TMMOB'yi parçalamak isteyenleri açığa çıkaralım. Umutsuz, kararlılıkla, devrimci TMMOB'yi Ayakta Tutalım, Sürdürelim."

TMMOB'nin "TMMOB ve bağlı Odaları; Mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Anti-

emperyalisttir, Yeni Dünya Düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel çalışmalardan alır. Meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayrılmayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik kezeliyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır. Bağlı Odaları ile birlikte mühendis, mimar ve şehir plancıların meslek alanlarını düzenler, üyesinin ve halkın çıkarlarını korur. Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir. Ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarf eder. Kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalar içinde tartışmasız yer alır. Demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütleri ile ikili ve demokratik işbirliği içerisinde dir." şeklindeki ilkelerinin de hatırlatıldığı yazıda, Mimarlar Odası'nın kendisini merkez olarak gördüğü, yönetmeliğe itirazlarının arka planında bu niyetin yattığı belirtiliyor. Dar meslekçi anlayışın, TMMOB'ye saldırmanın ve yöneticilerine küfredmenin zeminini hazırladığı vurgulanıyor.

Mimarlar Odası'nın "Açık Mektubu"na da yer alan "suçlamalara" da değinilen yazıda, "yönetmelik değişikliğini mimar olmayanların onayladığı" şeklindeki yaklaşıma şöyle yanıt veriliyordu: "Neden Yönetmeliğini 'mimar olmayan' TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sundun? Ana yönetmeliğini onaya sunduğun ve oybirliği ile onaylayan TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri, mimar mıydı? TMMOB Yönetim Kurulu nasıl oluşuyor? TMMOB Yönetim Kurulu'nun ve ona bağlı odaların Yönetim Kurulu üyelerinin görev ve yetkileri nelerdir?" Aynı şekilde, TMMOB Yönetim Kurulu'nun darbecilikle suçlanmasına da şu satırlarla yanıt veriliyordu: "Bu benzetmenin akıldan yoksun olduğu açıktır. Sanatçı duyarlılığı, bilimin rehberliği, toplumsal çıkarlar ve TMMOB'nin kendi varlığı bir yönetmelik maddesi ile açıklanabiliyorsa bu gerçekten bir komedidir. Onlar, emekçilere karşı sistemin açık savaşı olan 12 Mart faşizmini, ancak bu ülkede "yönetmelik" onaylayan kurum sanırlar. Onlar dar meslekçidir. Ne anlarlar emekçi halktan, ne anlarlar darağacında can verenlerden? Ne anlarlar yaşamdan? Kişisel tarihlerinde 12 Mart'ın hangi bedelini ödemişlerdir? Onlar ancak TMMOB'nin devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın kadrolarına küfredmekten anırlar."

TMMOB kadroları yanıt verecektir

"Küfürname" olarak adlandırılan Mimarlar Odası mektubuna verilen yanıt şu satırlarla sonlandırılıyor: "TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu üyeleri, yazdıkları küfür namenin sonunda TMMOB örgütlülüğüne ve TMMOB'nin Yönetim Kurulu üyelerine kinlerini kusuyor: "Çünkü bu üyeler, mimarlıkta ilintili diğer bazı meslek guruplarına "iş olanakları sağlamak" adına ülkemizi yıllardır mimarlık kültüründen uzaklaştırmaya çalışan "ulusal ve küresel talan güçleri"nin yanlarında yer aldılar." diyor. TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyelerinin bu küfürlerinin yanıtını, TMMOB'nin devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici, aydın mühendis, mimar ve şehir plancısı kadroları mutlaka verecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın. "TMMOB'ye bulaştırdıkları bu lekeyi ivedi olarak temizlemelerini talep ediyoruz." diyorlar. Bugüne kadar TMMOB yönetimine lekele insanlar seçilmemiştir. Bundan şüphe edenler, önce kendilerine bakmalıdırlar. TMMOB Yönetim Kurulu olarak bizler; TMMOB Mimarlar Odası'nın bu dönemki Yönetim Kurulu Üyelerini devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici, aydın mimarlara, ranta ve emek düşmanlığına bulaşmamış mimarlara, "Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü" diyen mimarlara havale ediyoruz.

TMMOB Örgütlülüğünde Mühendislik Mimarlık Anlayışı

Ahmet Göksoy

İnşaat Mühendisleri Odası Sekreter Üyesi

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) içinde Mühendislik ve Mimarlık disiplinleri arasındaki ilişki ve çelişkilere kaynaklanan ve doğaldır ki yine TMMOB çatısı altında çözüme kavuşturulan ve kavuşturulacak olan sorunlar ve tartışmalar vardır. Bu meslek disiplinleri ve TMMOB var olduğu sürece de sorunlar ve tartışmalar devam edecektir.

TMMOB Mimarlar Odası 20-21 Kasım 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen Olağanüstü Genel Kurulu'nda kabul edilen "Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği"ni Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere TMMOB'ye sunmuştur. Sunulan bu yönetmeliğin 5. maddesi şöyledir;

Madde 5- Mimarın ihtisasına, formasyonuna ve işgal konusuna göre; müellif olarak tasarlamaya, uygulamaya, kabule, imzaya yetkili ve sorumlu olduğu mimarlık hizmet alanları şunlardır:

a) Mimari tasarım hizmetleri; Mimari proje hizmetleri, röleve, restitüsyon, restorasyon hizmetleri, iç mekan düzenleme ve mobilya tasarımı hizmetleri, imalat projesi, mimari çevre düzenlemesi hizmetleri, kentsel tasarım hizmetleri, imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları;

b) Mimari uygulama ve yönetimi hizmetleri; Mimari mesleki kontrollük, inşaat yönetimi, proje ve şantiye yönetimi ve koordinasyonu ve planlaması; şantiye şeffaflığı, saha mimarlığı; mimari fenni mesuliyet, kontrollük, yapı denetimi; geri besleme çalışmaları, kabul teslim çalışmaları;

c) Mimari danışmanlık hizmetleri; Mimari danışmanlık, müşavirlik, bilirkişilik, hakemlik, eksperlik, jüri üyeliği, raportörlük; Mimari Proje yönetimi, yapılabirlik, fizibilite çalışmaları, program hazırlığı, özel araştırma ve çalışmalar, dosya hazırlığı, iş ve işlem takibi gerektiren işlerin yapılması, ihale dosyası hazırlanması, karşılaştırmalı keşif, şartname hazırlanması,

d) Mimari eğitim çalışmaları; Mimari eğitim ve öğretim çalışmaları,

e) Diğer sanatsal çalışmalar; Sanat eseri seçimi, maket çalışmaları, üç boyutlu görsel çalışmalar, animasyon vb. hizmetlerdir.

Mimar ulusal ve uluslararası düzenlemelerle tanımlanacak yeni mesleki hizmet alanlarında da, bu düzenlemeler çerçevesinde hizmet verir.

TMMOB Yönetim Kurulu 12 Mart 2005 tarihli toplantısında 215 sayılı kararıyla Yönetmeliğin 5/a bendindeki "mimari iç mekan düzenleme ve donanımı tasarımı hizmetleri, mimari çevre tasarımı hizmetleri, kentsel tasarım koruma amaçlı imar planları ve imar planlama çalışmaları" ile b bendindeki "inşaat yönetimi, yapı denetimi" ifadelerini çıkarılarak kabulüne ve Resmi Gazete'de yayımlanması konusunda yürütme kuruluna yetki verilmesine karar veriyor. Bu karar üzerine TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu son derece düzensiz hezeyanlara kapılarak TMMOB Yönetimine ve ilgili Odalara karşı saldırıya geçiyor. Bu saldırılar Oda Başkanının köşe yazılığını nedeniyeli ve kendi imzasıyla gazete sütunlarına da taşınıyor.

TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu güya kendini savunurken "(...) Yüzlerce mimarın akıl ve düşüncesi emeğini; onca zamanları ve hatta onca masrafları yok sayarak tek bir toplantıda 14 kişiyle

tırpanlamak" demekte ve suçladığı TMMOB Yönetim Kurulu kararının arkasında 100 yıllık mühendislik mimarlık deneyimi, 50 yıllık örgüt birikimi, 23 Oda, 23 Oda'nın kurulları, genel kurulları, TMMOB Genel Kurulu, bu genel kurulların arkasında demokratik usullerle belirlenmiş delegasyon ve yüz binlerce mühendis ve mimarın olduğunu unutarak ve görmezden gelerek TMMOB Yönetimini ve kararı oluşturan 14 kişiyi hafife almaya çalışmaktadır. Oysa hafife alınması gereken düşünce, Mimarlar Odası Yönetim Kurulu, "(...) Önce zamanları ve hatta onca masrafları hiçe sayarak" ifadesiyle "iki günlük olağanüstü genel kurul ve masraflarından söz ederek, esnaf mantığında sergilenmesidir.

TMMOB Yönetim Kurulu'nu 'egemen ve küresel siyasetin güdümünde' olduğu şeklinde karalamaya çalışan Mimarlar Odası Yönetim Kurulu "bu uygarlık sanatını toplumların kimliksizleştirilmesi" önünde engel hedefleyen "küresel dayatma"lara teslimiyet içinde gördükleri TMMOB içindeki diğer 22 meslek disiplinini, öteki, yani uygarlık dışı yargısıyla tanımlamak istemektedir.

İşte bu jakobenci aydın anlayışının sahipleri, totaliter düşünceleriyle tekleşmeyi hedeflemektedirler. Yani mimarlık mesleğini kendilerine göre fetişleştirerek bütün mesleklerin en seçkini ve ulaşılamaz olanı olarak sunmaktadırlar. Esin kaynakları ise karşı olduklarını söyledikleri, AB küresel gücünün, yani emperyalizmin önemli çekim alanı olan Avrupa merkeziliğinin dayattığı AB müktesebatında yer alan 7 ana meslek grubunda tanımlanmasından kaynaklanmaktadır.

Mimarlar Odası Yönetim Kurulu kaş yapayım derken göz çıkarıyor. "Doğrudan pazar ekonomisiyle bütünleşmiş bir inşaat piyasası"nda depreme sadece inşaat mühendislerini yetkilendiren; mimarları ise bütün bunlara "sanata engel olabilecekleri için şantiyeden uzaklaştırılan" vb. gibi kelime oyunlarıyla İnşaat Mühendisliği mesleğini karalamaya çalışılıyor.

Birincisi pazar ekonomisiyle bütünleşmiş bir inşaat piyasası olduğu doğrudur. Bunu kapitalist sistem bilerek ve programlı bir şekilde yapmaktadır.

Kısaca yap-sat denen sektör bu programın Türkiye modelidir; bu modelin, yani her yap-satçı müteahhidin bir mimarı vardır ve bu mimarın patronajlığını yaptığı diğer meslek disiplinlerine mensup mühendisler de vardır. Tam da bu noktada, TMMOB'nin 215 No'lu kararı işte bu çarkı tersine çevirmeye yönelik kararlı bir adımdır. Çünkü rant ekonomisine dayalı konut üretimini güvenli, sağlıklı ve yaşanılabilir hale dönüştürmek için meslek disiplinlerinin görev alanını tespit etmektedir.

Yapı (inşaat) ve binanın farklı tanımları vardır. Mimarlık mesleği bina tasarlamaktadır. Nitekim 3194 sayılı imar kanunu ve diğer kanunlar:

"Yapıyı Karada ve suda, daimi veya muvakkat; resmi ve hususi yer altı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir.

Binayı Kendi başına kullanılabilen, üstü örtülü ve insanların içine girebilecekleri ve insanların oturma çalışma, eğlenme ve dinlenmelerine veya ibadet etmelerine yarayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan yapılarıdır" diye tanımlıyor.

Yapı denetimiyle güvenliği, bina tasarımından çok farklı şeylerdir. İnşaat Mühendisliği bilim alanı içinde bina, (betonarme, çelik ve (su) hidrolik, yol, kıyı liman, geoteknik, malzeme şantiye yönetim gibi alt bilim dalları mevcut iken inşaat mühendisinin denetim görevini salt "Betonarme mühendislik kontrolü" olarak görmek akla ve bilime aykırıdır. Yazılarında ve yayınlarında Mimarlar Odası Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Oktay EKİNCİ, Cumhuriyet gazetesinin 3 nisan 2005 tarihli ÇED köşesindeki yazısında "(...) Yıllardır binaları projesine aykırı" inşa ederek sürekli haksız çıkarlar sağlayanların "mimari denetimden" kaçmalarına şimdi TMMOB'nin bile ortak olması ise temsil ettiği tüm 'mühendisler' adına da bir talihsizlik" diye belirtiyor.

İşte bu jakobenci aydın anlayışının sahipleri, totaliter düşünceleriyle tekleşmeyi hedeflemektedirler. Yani mimarlık mesleğini kendilerine göre fetişleştirerek bütün mesleklerin en seçkini ve ulaşılamaz olanı olarak sunmaktadırlar. Esin kaynakları ise karşı olduklarını söyledikleri, AB küresel gücünün, yani emperyalizmin önemli çekim alanı olan Avrupa merkeziliğinin dayattığı AB müktesebatında yer alan 7 ana meslek grubunda tanımlanmasından kaynaklanmaktadır.

TMMOB Yönetimi İnşaat Mühendisliği mesleğinin yolları, köprüleri, tünelleri, arıtma tesislerini, limanları, kanalizasyon şebekelerini, su şebekelerini, barajları ve binaları tasarladığını, imal ettiğini ve denetlediğini çok iyi biliyor ama sayın İkinci ve Mimarlar Odası Yönetim Kurulu bunu bilmiyor.

TMMOB ve bağlı meslek odalarında ağırlıkta iki anlayış mevcuttur. Birincisi çağdaş mühendisler, mimarlar, şehir plancıları ki bunlar yurtseverdir, demokratik, halkçidir ve devrimcidir.

İkincisi ise "Meslekte Birlik" grubudur; bunlar salt meslekçidir, muhafazakardır, gericidir, statükodur, liberaldir. Bu ikinci grup meslek şovenizmi üzerinden örgütlenme yapmaktadır ve örgüt onlar için araç değil amaçtır.

TMMOB Mimarlar Odası 39. Dönem Yönetim Kurulu meslek şovenizmi üzerinden gerilim yaratarak politik duruş oluşturmaya çalışmaktadır. Böyle bir duruş Mimarlar Odası Yönetim Kurulunu yurtsever, demokrat, halkçı, devrimci mimarlardan uzaklaştırmakla kalmayacak, "Meslekte Birlik" grubunun anlayışına yakınlaştıracaktır.

TMMOB Örgütlülüğüne

28 Nisan 2005

Aşağıda imzası olan Oda Yönetim Kurulu Başkanları olarak Mimarlar Odası Yönetim Kurulunun 30 Mart 2005 tarihli "Mimarlar Odasından TMMOB Yönetimine, 'TMMOB ve Mimarlık' Hakkında Açık Mektup" ta dile getirilen görüşlerin ve dile getiriliş biçiminin TMMOB ortamına yakışmadığını, onlarca yıllık TMMOB ortamına bir saldırı ve yok etme eyleminin başlangıcı olduğunu düşünüyoruz.

Mimarlar Odası Yönetim Kurulunun, bir yönetmelik sürecinden yola çıkarak TMMOB Yönetim Kurulu Üyelerinin şahsında, 50 yıllık TMMOB mücadelesine ve onun devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın çizgisine ve kadrolarına yönelmiş olduğu tavır şiddetle kınıyoruz.

Bir yönetmelik üzerinden ağır saldırı ve hakaretlerle dolu bu 'açık mektup'u kaleme alanlar neyin peşindedir? Her şeyin merkezinde kendilerini gören Mimarlar Odası Yönetim Kurulu ne yapmak istemektedir?

Dar meslekçi bir anlayışla, örgüt bütünlüğünü sarsmaya yönelik kışkırtıcı ve hakaret dolu metinlerin kamuoyuna sunulmasının TMMOB tarihinde ve kültüründe başka bir örneği yoktur. Meslek örgütü etiğine, geleneklerimiz, demokrasi anlayışımıza ve iç hukukumuzla da asla uymayan bu tavrın yasa ve yönetmeliklerimizde de yeri bulunmamaktadır.

Onlarca yılda oluşan TMMOB geleneği ve iç hukuku, odaları ve üyeleri arasında çıkan sorunların ne şekilde çözüleceği konusunda zengin bir deneyime sahiptir. Bu gelenek, Danışma Kurullarında, Genel Kurullarında ve oluşturduğu bilimsel kurullarda bu konuları tartışarak çözümlerini Genel Kurul Kararlarına dönüştürmüştür. Bütün Odalar için geçerli olan süreçler, Mimarlar Odası için de geçerlidir.

Mimarlar Odası Yönetim Kurulu, TMMOB yöneticileri ve hiçbir TMMOB üyesinin hak etmediği ifade ve hakaretlerle dolu bu "Açık Mektup" ile neyi hedeflediklerini önce kendi üyelerine ve sonra da bizlere açıklamak zorundadır.

TMMOB Yönetim Kurulunda odalarımızı temsil eden üyeler Odalarımızın görüşlerini yansıtmaktadır. Odalar olarak, yönetim kurulu üyelerimizin kararlarının arkasındayız.

Mimarlar Odası Yönetim Kurulunun, TMMOB çatısı altında örgütlenmiş ve TMMOB Genel Kurul kararları ile uzmanlık alanları tanınmış Odaları yok sayarak, bu meslekleri "mimarlıkla ilintili diğer bazı meslek gruplarına iş olanakları sağlamak adına ülkemizi yıllardır mimarlık kültüründen uzaklaştırmaya çalışan ulusal ve küresel talan güçleri" olarak tanımlamasının TMMOB ortamında yeri yoktur.

TMMOB ve bağlı Odalarının devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın çizgisi ve kadroları Mimarlar Odası Yönetim Kurulunun bu tavrını durduracak güçte ve kararlılıktadır.

Ortak kültürümüze, meslek etiğimize ve 50 yıllık birikimimize yakışmayan ifadelerle TMMOB'yi lekeli olmakla suçlayan Mimarlar Odası Yönetim Kurulunu kınıyor, Mimarlar Odasının devrimci, demokrat, yurtsever, çağdaş, ilerici ve aydın kadrolarının Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna hak etikleri cevabı vereceklerine inanıyoruz.

"TMMOB'nin örgütsel bütünlüğünü bozmaya yönelik yaklaşımlara fırsat vermeyeceğiz."

"Umutla, kararlılıkla TMMOB'yi ayakta tutacağız, mücadelemizi sürdüreceğiz."

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ

Cihan Dündar	Çevre Mühendisleri Odası
Kemal B. Ulusaler	Elektrik Mühendisleri Odası
Abdullah Zararsız	Fizik Mühendisleri Odası
Metin Koncavar	Gemi Mühendisleri Odası
Süleyman Savaş	Gemi Makina İşletme Mühendisleri Odası
R. Petek Ataman	Gıda Mühendisleri Odası
Hüseyin Ülkü	Harita Ve Kadastro Mühendisleri Odası
Yaşar D. Yigeno	İç Mimarlar Odası
Taner Yüzgeç	İnşaat Mühendisleri Odası
A. Uğur Gönülalan	Jeofizik Mühendisleri Odası
İsmet Cengiz	Jeoloji Mühendisleri Odası
Mehmet Torun	Maden Mühendisleri Odası
Emin Koramaz	Makina Mühendisleri Odası
Mustafa Diren	Meteoroloji Mühendisleri Odası
Cemalettin Küçük	Metalurji Mühendisleri Odası
Metin Topgüder	Petrol Mühendisleri Odası
Ayşegül Oruçkaptan	Peyzaj Mimarları Odası
Erhan Demirdizen	Şehir Plancıları Odası
Güngör Durur	Tekstil Mühendisleri Odası
Gökhan Günaydın	Ziraat Mühendisleri Odası

İÇ MİMARLAR ODASI YÖNETİM KURULU' NDAN MİMARLAR ODASI YÖNETİM KURULU'NA

30.03.2005 tarih ve 03/698 sayılı, çeşitli hakaretler içeren yazınızı esefle okuduk. Edilen hakaretlerin hiç birinin tarafı olmadığımızı ve haketmediğimizi düşünüyoruz. Başından sonuna kadar son derece talihsiz bir yazı olarak değerlendirdiğimizi bilmelisiniz.

Bunun ötesinde, bilmeniz gereken birçok konu olduğuna da dikkatimizi çekmiş oldunuz. Sizlere zevk ve onurla, mesleğimiz konusundaki eksik bilgilerinizi, engin bilgi dağarcığınıza eklemeniz konusunda yardımcı olmayı, bir meslek etiği olarak kabul ederiz.

MODERN MESLEK KAVRAMI

Sosyal bilimciler, meslek kavramına dair yaptıkları çalışmalar sonucu, modern meslek kavramını oluşturmuşlardır. Kavram, bilgi değişimi, deneyim ve uluslararası para piyasalarında uzmanlaşma fikrinin oluşmasını içerir. Buna göre; meslekten söz edebilmenin iki koşulu vardır: birincisi eğitim, diğeri ise hukuki tanınırlıktır. Bugün Türkiye'de altı devlet üniversitesinde iç mimarlık eğitimi verilmektedir. İç mimarlık eğitimi veren özel ve vakıf üniversitelerinin sayısı 1976 da kurulan İç mimarlar Odası'ndan öğrenilebilir. Böylece bu kurumlardaki eğitim kadrolarında da çoğunlukla kimlerin "piyasada" olduklarına tanık olabilirler.

Mimarlık mesleğine en yakın disiplin olan iç mimarlık mesleğini, "dekorasyon" sınırları içine sıkıştırmak istemi ve çabası, öncelikle bu mesleğin kapsamından habersiz olmakla olasıdır. Kendilerini her meslekten üstün görme eğiliminde olan bir grup mimar, savaş açtıkları mesleği tanımlama yükümlüdürler.

Mimarlık, güzel sanatlar ve iç mimarlık mesleklerinin ayrışması, Modern Dönem'de gerçekleşmiştir. Bilgi çağının getirdiği sosyal, ekonomik, teknolojik gereksinimler ve bilgi ağının yoğun ve karmaşık yapısı uzmanlaşmayı gerektirmiştir. Yeni meslekler bu bağlamda çağdaş yaşamda yerlerini bulmuşlardır. Yoksa Mimarlar Odası Merkez (!) Yönetim Kurulu'nun gerçekle bağdaşmayan ifadesi gibi "iç mimarlık mesleğinin piyasasını yaratmak" keyfiyeti, ne kimsenin haddidir, ne amacıdır ne de bu mesleği yok sayan mimarlık mesleğinin tekelindedir. İç mimarların hareket noktası yapıcıdır. Bütünü ile yapıda bulunan her unsur iç mimar gözetmek zorundadır. Bu bağlamda rehberlik – eğer böyle bir rol biçilmek isteniyorsa- sadece mimarın varlığı ile olası değildir. Evrensel gerçekler "tarih boyunca mimarın, iç mekânı gözetken ve tasarlayan bir meslek ve sanat" olduğunu kabul etmekle sınırlanmaz. Evrensel gerçek, hezeyana kapılmadan, modern meslek kavramını anlayıp içine indirerek, yeni var olan mesleklerin üyeleri ile dayanışma içerisinde, toplumun mutluluğu ve sağlığı için çalışmayı başarmaktır. Demokrasi ve demokratik haklardan bahseden herkes bunu böyle bilir. Demokrasi, sadece dilelere pelesenk olduğunda değil, tüm gerçekleri ile uygulandığında ifadesini bulur. Türkiye Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Üyeleri, söz konusu Mimarlar Odası SMM Yönetmeliği 5.madde için kararını bu anlayış içerisinde vermiştir. TMMOB'nin "demokrasi kültürünü" örselemeye çalışmak ve sorgulamak, ancak tüm süreçten habersiz olan kişilerin işidir.

Biz de soruyoruz, mimarlar dünyadaki mühendislik mimarlık kuruluşlarının yüzüne nasıl bakacaklar? Türkiye'nin bir çok demokrat, aydın, ve emekten yana olan mimarların adına kaleme alınan, TMMOB Yönetim Kurulu'na iletilen yazı ile, dünyada kabul görmüş olan iç mimarlık mesleğini yok saymaya nasıl cüret edebilirler. Uluslararası İç mimarlar/Tasarımcılar Federasyonu IFI (International Federation of Interior Architects/ Designers) 20 adet kongreyi sanal bir meslek için mi yapmıştır? Eğitim ve deneyim ile donanmış profesyonel bir iç mimar, toplumun yaşam değerlerini yüceltmek, sağlık ve refahını sağlamak için;

- iç mekân ve çevresi ile ilgili işlevsel ve kalitesine ilişkin problemleri saptayan, araştıran ve yaratıcı kimliği ile çözümleneyen,
- malzeme, mobilya (donatı) yapı sistem bileşekleri, yönetmelikleri, iç mekân yapı elemanları, estetik konusundaki uzmanlık bilgisi ile, program, tasarım analizi, mekân planlaması ve yapı denetimi yapan,
- iç mekân ilişkili çizim ve dosya hazırlayan kişidir.

tanımını bu kuruluş mimarlar elinin tersi ile bir kenara atсын diye mi yapmıştır?

İÇ MİMARLAR DAYANIŞMA İÇİNDE ÇALIŞMAKTAN YANA

İç mimarlar uğradıkları hakarete ve aşağılanma çabalarına karşın dayanışmacı ve uzlaşmacı tavrılarından ödün vermemeye kararlıdır. İç mimarlık meslek etiğinin bunu gerektirdiğini düşünüyoruz. İnsana dair ve onların zaman geçirdikleri, her türlü mekânın yaşanılır kılınmasında, kaçınılmaz bir çok unsur barındırması nedeni ile, iç mimarlık geniş bir yelpazeyi kapsar. Bu bağlamda, birçok meslek uzmanları ile birlikte çalışması gereğinin bilinci ile hareket etmeyi ilke edinmiştir. Tasarımcı kimliğini hiç bir zaman başka meslek alanlarının ihlali yönünde silah olarak kullanmaz. Biz demokrasiden ve meslek etiğinden bunu anlayınız.

MAĞDUR ETMEYE ÇALIŞTIGINIZ ODALARDAN MEDET UNMAYIN

Mimarlar Odası uzun süredir TMMOB bünyesinden ayrılmayı planlamaktadır. Bu amaçla mesleki alanlarını ihlal etme çabasında oldukları Odaları' ve TMMOB örgütlülüğünü olmadık hakaretlere maruz bırakmışlardır. Ayrı ve yalnız olmak isteyen mimarlardır ve bunu AB sürecinde tanınan mesleklerden birisi olmanın verdiği güvenle yaparak "dar meslekçi çıkar hesaplarının" tam da merkezinde durmaktadırlar.

Mimarlar Odası, aydın, demokrat ve emekten yana olan mimarlara,

- Türkiye'nin en önemli örgütlerinden birisi, 50 yıllık demokratik kitle örgütü olan TMMOB'yi zayıflatmak ve bölmek için başlattığı girişimlerinin nedenlerini,
- toplumun sağlığı, mutluluğu ve refahı için gereken mesleki dayanışmayı ve uzlaşmayı reddetmelerindeki amaçlarını açıklamak zorundadır.

İç mimarlar olarak, uygarlık ve sanat tarihine olan saygımızın devamlılığı için, geleceğimize gereği, yeni kuşaklara, dayanışmayı, toplum çıkarlarını bireysel çıkarları üzerinde tutmayı, hoşgörüyü ilke edinmeleri yönünde tüm yüreğimizle ışık tutacağız.

'Safları Sıklaştıran Çocuklar'

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğan-cı'nın Ankara'da düzenlenen 1 Mayıs mitingde yaptığı konuşma

Bu alanlar sizinle özgürleşiyor. Şimdi buna her zaman-
kinden daha fazla ihtiyacımız var. Derlenip dürülmesin
bayraklar, safları sıklaştıran çocuklar. Bu kavga küresel
saldırıya karşı küresel direnişin ifadesidir. Dik durun
çocuklar.

Bugün dünyada sermayenin küresel saldırısı iki
yönlü işletiliyor: Birincisi sermayenin hareket alanını
genişletmek için devlet yapılarının yeniden düzenlen-
mesi, ikincisi bu düzenlemeyi yapmayan yapamayan
ülkelere açık saldırı. Irak ve Türkiye bugün bu işleyişin
iki örneğidir. ABD, Irak'ta açık işgalle küreselleşme
sürecini işletirken, Türkiye yeni yasal düzenlemelerle
sisteme dahil ediyor. Sermayenin küreselleşmesi
dünya halklarına; barış, adalet, kardeşlik, özgürlük
değil, aksine daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik,
daha fazla açlık, daha fazla savaş ve daha fazla ölüm
getirdi. Küreselleşme en çıplak haliyle bugün Venezü-
ella'dadır, Ortadoğu'dadır, Irak'tadır; küreselleşme en

çıplak haliyle
bugün
Türkiye'de
emeğin
aleyhine
çıkarılan
yasalardadır.
Ülkemizde
son yasama
döneminde
de ger-
çekleştiril-
en yasal
düzenleme-
lerin çoğu
sermayenin
küresel-
leşmesinin
gereksinim-

leri doğrultusundadır. Yapılan, ülkenin
bütün olarak uluslararası sermayenin rant
alanı haline getirilmesinin olanaklarını
yaratmaktadır. Yapılan emeğe ve demokra-
siye karşı savaş açmaktır. Siyasal iktidar,
reform uygulamaları adı altında IMF ve
Dünya Bankası programlarını hayata geçir-
meye devam ediyor.

Biz biliyoruz: IMF ve Dünya Bankası
programları emeğin, çalışanın, emekçinin,
yoksulun ve bu ülkenin halkının programı
değildir. Bu program özelleştirmelerin, soy-
gunun, talanın, sermayenin programıdır.

Sevgili arkadaşlar, bu iktidarın uygulama-
ları, emekçiye, asgari ücretle çalışana,
emekliye, işsize, esnafa ve köylüye
karşıdır. Bu iktidar, sistem mağdurlarının
sayısını arttırmaktadır.

Siyasal iktidarı uyarıyoruz: Bu programdan vazgeçin.
"Reform" adı altında, insanımızın geleceğini karart-
mayın, yoksulluğun içine itmeyin. Özelleştirmelere
devam ediyorsunuz. 20 yıldır bu ülkede özelleştirme-
lerin hangi yıkımları gerçekleştirdiğini görmediniz mi?
Özelleştirme uygulamalarının aslında talan uygulaması
olduğunu bilmiyor musunuz?

Sizi uyarıyoruz! Sağlık hizmetlerini, piyasa koşullarına
bırakmayın. Sağlık en doğal insan hakkıdır. Genel
Sağlık Sigortası yasasız, paran kadar sağlık sigortası
demektir. Emeklilik Yasasız, mezarda emeklilik demek-
tir. Temel Sağlık Yasasız, hastanın müşteri, hastanenin
sağlık işletmesine dönüştürülmesidir. Kamu Yönetimi
Yasasız, vatandaşın müşteri, ülkenin pazar haline
getirilmesidir. Kamu Personel Yasasız, iş güvencesiz,
performansa göre sözleşmeli çalışma demektir. Yerel
Yönetim Yasasız, yerelleşerek hizmetlerin özelleştir-
mesi demektir. Bunlarla bu ülkede tam bir sosyal-eko-
nomik yıkım yapıyorsunuz.

Siyasal iktidarı uyarıyoruz. ABD emperyalizminin yüzyıl-
ın felaketi olduğunu bilmiyor musunuz? ABD emper-

yalizminin insanlığın başına gelen, gelmiş geçmiş
en büyük bela olduğunu bilmiyor musunuz? Irak'taki
işgalinin ikinci yılında sonuç ortada. Yüz binin üzerinde
Iraklı öldü. Binlerce Iraklı çocuğun artık yürek atışları
yok. Bunun sorumlusunun ABD emperyalizmi oldu-
ğunu bilmiyor musunuz? Siyasal iktidarı bir kez daha
uyarıyoruz: ABD emperyalizmi ile girdiğiniz her türlü
ilişkiyi bitirin. İncirliği derhal kapatın.

Biz barış, eşitlik ve özgürlük istiyoruz. Biz, barışın,
demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir
ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı
olmadığını biliyoruz. Bugün, emekten ve demokrasi-
den yana bütün güçlerin küresel sermayenin yasalarına,
bombalarla dünyada emekçilere karşı giriştiği savaşa
karşı durmanın zamanıdır. Bugün, siyasal iktidarın
çıkarmaya çalışacağı yasalara karşı 'emek'ten yana
olmanın zamanıdır. Bugün Irak'ta, Filistin'de yaşanan
katliamlara karşı tüm dünyadaki barış ve demokrasi
güçleri ile birlikte yan yana durmanın zamanıdır.

Bu gün "küresel saldırıya karşı küresel direniş" deme
zamanıdır. Bu gün hep birlikte "kurtuluş yok tek başına
ya hep beraber ya hiç birimiz" deme zamanıdır.

Türkiye'de 1 Mayıs • Türkiye'de 1 Mayıs • Türkiye'de 1 Mayıs • Türkiye'de 1 Mayıs

- Osmanlı'da ilk 1 Mayıs İkinci Meşrutiyet'in ilanından bir yıl sonra, 1909'da Üsküp ve Selanik'te kutlandı. Selanik'te ise Rum, Türk, Yahudi, Bulgar işçiler kolkola yürüdüler. Dört dilde yayınlanan ortak 1 Mayıs bildirisinde, herkese seçme ve seçilme hakkı, emeği koruyacak yasaların çıkarılması ve grev mevzuatının düzeltilmesi istendi.
- 1910'da 1 Mayıs, Selanik ve birkaç Rumeli şehrinde kutlandı. Selanik'teki kutlamaları Selanik Sosyalist İşçi Federasyonu ve Bulgar Sosyalist Grubu düzenledi. Yapılan konuşmalarda 1 Mayıs'ın önemi vurgulandı ve sosyalizm övüldü.
- 1911'de 1 Mayıs, Üsküp, Selanik, İstanbul, Edirne ve başka Trakya şehirlerinde kutlandı. Selanik'teki gösteriye 14'ten fazla sendikaya üye Yahudi, Bulgar, Yunanlı ve Türk işçiler katıldı. Yüksek arabası sürücüler, manavcılar, liman ve yükleme-boşaltma işçileri iş bıraktı. Yaklaşık 2000 işçinin katıldığı mitingde dört ayrı dilde konuşma yapıldı.
- 1912'de 1 Mayıs, Selanik ve İstanbul'da kutlandı. İstanbul'da Dersaadet Tettebbuat-ı İhtimayye Cemiyeti (İstanbul Toplumsal İncelemeler Derneği) ve ona bağlı işçi dernekleri, Pangaltı'ndaki Belvü bahçesinde kutlama yaptılar. Selanikte ise 7 bin aşkın işçi iş bıraktı, konuşmalar düzenlendi. Bir parkta toplanmak isteyen göstericiler jandarma, asker ve polis tarafından dağıtıldı.
- 1913 yılından itibaren 1 Mayıs kutlamalarına izin verilmedi.
- 1 Mayıs, Kurtuluş Savaşı sırasında antiemperyalist bir içerik kazandı. İşgalcilerin ve işbirlikçi hükümetin baskılarına rağmen işçiler, "bağımsızlık" isteyen pankartlarla yürüdü. 1920 yılında işgal altındaki İstanbul'da 1 Mayıs'ı kutlama kararı alındı. Trabzon

- ve başka Karadeniz şehirlerinde de gösteri ve yürüyüşler düzenlendi. Yunan işgali protesto edildi.
- 1921 yılında İstanbul'da 1 Mayıs, işgal kuvvetlerinin uyarı ve yasaklamalarına rağmen kutlandı. O gün vapur, tramvay ve fabrika işçileri iş bırakarak bayramı Kağıthane'de kutladılar. İstanbul, Ankara, İzmit ve Adapazarı'ndan antiemperyalist sloganlar yükselirken, Mersin'de işçiler tüm halkı Fransız işgaline karşı direniş çağırıldı.
- 1922 yılında İstanbul'un yanı sıra Ankara ve İzmir'de de kutlandı. İstanbul'da Sultanahmet Meydanı'nda toplanan vapur, tramvay ve elektrik işçileri Pangaltı üzerinden Kağıthane'ye yürüdüler. Ankara'da ise İmalat-ı Harbiye ve demiryolu işçileri o gün çalışmayarak eş ve çocuklarının da katıldığı bir toplantı düzenledi. Toplantıya üç milletvekili ve Sovyetler Birliği Elçiliği temsilcisi de katıldı. İşçiler adına yapılan konuşmalarda emperyalizme karşı çarpışan hükümetin desteklendiği bildirildi.
- 1923 yılının başında toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde işçi grubunun önerisi ile 1 Mayıs gününün Türkiye İşçileri Bayramı olarak kanunen kabulü ilkesi benimsendi ama bu hayata geçmedi.
- Aynı yıl İstanbul, Ankara, İzmir ve Adapazarı'nda kutlama yapıldı. Yapılan toplantılarda İktisat Kongresi'nde alınan kararların hayata geçmesi ve Mesai Kanunu'nun çıkarılması için her türlü çabayı sarf etme kararı alındı.
- Cumhuriyetin ilanından sonraki 1924 1 Mayıs'ı hükümet tarafından yasaklandı. Buna rağmen Ankara'da İmalat-ı Harbiye işçileri tarafından bir toplantı düzenlendi. İstanbul'da ise izin verilmemesi üzerine Türkiye Umum Amele Birliği Genel Merkezi önünde bir toplantı yapıldı.

- 1925'te çıkarılan Takrir-i Sükun Kanunu'ndan sonra kutlamalar daha da zorlaştı. Yürüyüşe izin verilmemesi için salonda kutlandı.
- 1926'dan itibaren 1 Mayıslar gizlilik içinde kutlanmaya başlandı.
- 1935'te kabul edilen Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanun ile 1 Mayıs "Bahar ve Çiçek Bayramı" adı altında genel tatil günü ilan edildi. Bu tatilde işçilere ücret ödenmeyecekti.
- Cumhuriyetin ilanından sonra yasaklanan 1 Mayıs'a, 1927'den itibaren uzun süre ara verildi. 1961'den sonra hızla yükselen işçi hareketi, DİSK'in kuruluşu ve 15-16 Haziran direnişi 1 Mayıs'ı yeniden gündeme taşıdı.
- 1976'da DİSK tarafından Taksim'de büyük bir miting yapıldı. Mitinge Türk-İş'e bağlı bazı sendikalar, bağımsız sendikalar, meslek örgütleri ve kitle örgütleri de katıldı. Sayısı 100 bini aşan işçi kitleleri kutlamalara katılmak için Taksim'e akın etti.
- 1 Mayıs 1977'de, 500 bin kişi, toplu iş sözleşmelerindeki dayatmalara, DGM'lere, Milli Cephe (MC) hükümetlerinin ve faşistlerin baskılarına karşı Taksim Meydanı'ndaydı. Ancak bu kutlama katliama dönüştü. 37 insan açılan ateş sonucunda ve panzerlerin altında kalarak can verdi.
- 1979 1 Mayıs'ı Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından İstanbul'da yasaklandı.
- 1 Mayıs 1980 yılında İzmir'de de yasaklandı. 1 Mayıs mitingi yaşığın olmadığı Mersin'de gerçekleştirildi.
- 12 Eylül askeri darbesinin ardından 1 Mayıs tamamen yasaklandı ve tatil günü olmaktan çıkarıldı.
- 12 Eylül sonrası işçiler tarafından kutlanan ilk 1 Mayıs 1989 yılında gerçekleştirildi.

İrkçi - Şovenist saldırganlığa izin vermeyelim!

Mersin'de yaşanan provokatif olay bahane edilerek ülkemiz üzerinde son günlerde tehlikeli bir oyun sahneleniyor. Kendisine bu topraklarda yer açmaya çalışan barış ve kardeşlik ortamı ortadan kaldırılmaya, toplumsal ilişkilere kin ve nefret tohumları atılmaya çalışılıyor.

Trabzon'da son bir hafta içinde peş peşe yaşanan iki linç girişimi, şovenist hezeyanın hangi noktalara gelebileceğinin açık göstergesi sayılmalıdır. Trabzon'da denenen karanlık tezgah, halkı karşı karşıya getirmeye, toplumsal barışı bozmaya yöneliktir.

Bir toplumun değerlerine sahip çıkması ne kadar doğalsa, bu değerlerin arkasına sığınarak, değerleri siyaset malzemesi haline getirmek ve en önemlisi de, değerleri korumak adı altında bir kısım Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını yok saymak, onları yaşayamaz, soluk alamaz hale getirmek o derecede yanlıştır, tehlikelidir.

Aslında Orhan Pamuk'un düşüncelerini açıklamasından sonra başlayan süreç, demokrasiye, düşüncenin serbestçe ifade edilmesine karşı gösterilen tahammülsüzlük şekillerle birlikte TMMOB İnşaat, Elektrik ve Makine Mühendisleri Odaları'nın, ancak bununla tatmin olmayan ırkçı yaklaşım, Trabzon örneğinde olduğu gibi insanları katletme boyutuna taşınmıştır. Yaşanan tüm bu olayların hedefi farklı düşünenin baskı altına alınması ve toplumun teröriste edilmesidir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak yaşanan gelişmeleri kaygıyla izlediğimizi belirtiyor, kaygımızı paylaşan tüm demokrasi ve barış güçlerini göreve çağırıyoruz. Türkiye toplumunun çekilmek istendiği kulvarın barış ve kardeşliğin tesisi açısından tehlikeler içerdiğini, ırkçı-milliyetçi yaklaşımın bu topluma yalnızca acı vereceğini biliyoruz. Büyük badireler atlatarak demokratikleşme ve barış sürecinde az da olsa mesafe kat etmiş Türkiye toplumunun ırkçı-milliyetçi oyuna alet olmaması gerektiğini vurguluyor, insan sevgisinin bir kez daha kafatasçı ve saldırgan tutumu mahkum edeceğine inanıyoruz.

İMO olarak bir noktaya daha vurgu yapmak istiyoruz. Trabzon'da yaşanan olaylar sonrasında yapılan ve kışkırtıcı, düşmanlığı körükleyen açıklamanın altında kimi ırkçı demeklerle birlikte TMMOB İnşaat, Elektrik ve Makine Mühendisleri Odaları Trabzon Şubelerinin de imzasının bulunmasını onaylamak ve kabul etmek mümkün değildir. İMO'nun, kendi kuralları ve demokratik işleyişi çerçevesinde girişimlerde bulunacağını tüm kamuoyuna duyuruyoruz. (12 Nisan 2005)

'Sözde vatandaşlar!'

Tunceli Barosu Adli Yardım Bürosu'ndan yapılan açıklamada, olaylarda ihmal bulunan resmi görevleri hakkında soruşturma açılması talep edilerek, saklıdırın, Genelkurmay Başkanlığı'nın "sözde vatandaşlar" açıklamasından sonra başladığına dikkat çekildi.

'Gaspı gizleyemezsiniz'

SES Genel Merkezi tarafından yapılan yazılı açıklamada, Türkiye'de ne zaman halkın aleyhine yeni düzenlemeler yapılacak olsa, gündeme yeni bir bomba düşürülüp koparılan fırınların tozu dumunu arasında her şeyin oldubittisi getirildiğine dikkat

çekildi. Açıklamada, Trabzon'da yaşanan olayla birlikte en üst noktaya ulaşan milliyetçi histerinin, toplumun her kesiminin sağlık ve sosyal güvenliği hakkında gasp edileceği bir düzenlemenin arifesinde başlatıldığına dikkat çekildi. Açıklamada, 21 Nisan'daki işbirliği eylemine destek çağrısında da bulunuldu.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'ndan yapılan yazılı açıklamada ise, Trabzon'daki olaylar sonrasında yapılan kışkırtıcı ve düşmanlığı körükleyen açıklamanın altında kimi ırkçı demeklerle birlikte İnşaat, Elektrik ve Makine Mühendisleri Odaları Trabzon şubelerinin de imzasının bulunmasını onaylanmadığı duyurulurak, "İMO'nun kendi ku-

ralları ve demokratik işleyişi çerçevesinde girişimlerde bulunacağını tüm kamuoyuna duyuruyoruz" denildi. Tutuklu Aileleri ile Dayanışma Derneği (TUAD), İstanbul Galatasaray Postanesi önünde bir basın açıklaması yaparak, toplumsal duyarlılık çağrısında bulundu. TUAD, Canlı Kalkan Girişimcileri'nin de serbest bırakılmasını istedi. Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu da yazılı bir açıklama yaparak, son günlerde tramdardan provokatif saldırıları kınadı. Açıklamada, sahnelenen oyunu bozması gereken devlet güçlerinin sadığıy temasını öne çıkartmaları gerektiği belirtilerek, 12 Eylül öncesi bezleri bir hava yaratmak istendiği varsındı bulunuldu.

İMO Danışma Kurulu Üyelerinin katıldığı ve İMO Başkanı Taner Yüzgeç tarafından Hasankeyf'te okunan basın açıklaması metni. 30 Nisan 2005

"Çevre ve kültürel varlıklar yok ediliyor"

Geçmişten günümüze birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış adeta bir açık hava müzesini andıran tarihi kent Hasankeyf bugün tarihi ve kültürel değerlerini gözmeden gelen politikalar sonucunda sular altında bırakılmak istenmektedir. Çevreyi ve kültürel varlıkları yok sayan bir kalkınma ve yatırım modeli sürdürülmektedir.

Türkiye doğal ve kültürel varlıklarına ilişkin uluslararası sözleşmeleri imzalamış; bu sözleşmelerde birleşmiş milletler sözleşmesine 1982 yılında, Avrupa Konseyi sözleşmesine 1989 yılında imza atılmış ve ayrıca arkeolojik mirasın korunmasına ilişkin Avrupa sözleşmesine ise 1999 yılı sonlarında katılmıştır.

Bununla beraber Keban'da, Samsat'ta, Zeugma'da, Halfeti'de, Bergama'da, Munzur Vadisi'nde Fırtına Vadisi'nde ve Türkiye'nin birçok alanında tarihi eserler ve doğal yaşam göz ardı edilerek sorumsuzca insanlık mirasları yok edilmekte veya tahrip edilmektedir.

GAP kapsamında yapımı düşünülen İlisu Barajı hidroelektrik barajı olup Türkiye'deki mevcut kurulu güce katkısı % 4 civarındadır. Buradan üretilen elektrik enerjisi Türkiye'nin sanayi bölgesine enterkonnekte sistem ile naklindeki iletim kayıpları düşürüldüğünde bu oran azalacaktır. Bu bağlamda İlisu barajı rantabl olmadığı gibi verimli tarım arazileri de sular altında kalacaktır.

GAP entegre bir yatırım projesi olarak tasarlanmıştır. Günümüze kadar enerji amaçlı yatırımlar ağırlık kazanmışken, bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkısı olacak tarım ve sulama yatırımları ihmal edilmiştir.

Çağımızın gelişen teknikleri ile enerji ihtiyacını karşılamak mümkündür. Doğaya ve kültürel değerlere zarar vermeden, geri dönüşümü mümkün enerji projelerini hayata geçirmek daha doğru ve kazançlı bir yaklaşım olacaktır.

Bir Kızılderili atasözünde olduğu gibi "Biz doğayı atalarımızdan değil torunlarımızdan ödünç aldık." Bu anlayışla tüm doğal, tarihi ve kültürel mirası geleceğe taşıyan bir görevdir.

Biz TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası olarak İlisu Barajını gerek insani gerekse de teknik nedenlerden dolayı yapılmasına karşıyız.

Çelik Yapılar Sempozyumu Yapıldı

Türkiye'de ilk defa yapılan Çelik Yapılar Sempozyumu, 21-22 Nisan 2005 tarihleri arasında ODTÜ Kültür ve Kongre merkezi A salonunda gerçekleştirildi. İnşaat Mühendisleri Odasının görevlendirmesi ile İMO Ankara şubenin sekreteryasını yürüttüğü etkinlik çelik yapılar konusunda çalışan bilim adamlarını ve profesyonel mühendisleri bir araya getirerek, çelik yapı uygulamalarının daha bilinçli ve kaliteli olmasını; uygulama alanının genişletilerek yapı sektöründe alternatif hale getirilmesini yollarını saptamak ve gerekli stratejileri geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

İMO Başkanı Taner Yüzgeç ve İMO Ankara Şube Başkanı Kemal Türkarlan'ın konuşmalarıyla başlamıştır. İki gün boyunca 6 oturumda Türkiye'nin dört bir yanından gelen akademisyenler ve profesyonel mühendisler tarafından 23 bildiri sunulmuş, ayrıca düzenleme kurulunun belirlediği 7 çağrılı konuşmacı, çelik yapılar konusunda sempozyum katılımcılarına yapısal çelik'in genel kullanımı hakkında bilgiler vermişlerdir.

70 delege, 150'nin üstünde mühendis ve 50 civarında öğrenci üyenin takip ettiği sempozyumda, ilk gün sonunda kokteyl yapılmış; 2. gününün son oturumunun ardından ise "Çelik Yapı Şartnameleri" başlıklı panel gerçekleştirilmiştir. İnş. Yük. Müh. Ali Terzibaşoğlu'nun yönettiği panele, Prof. Dr. Engin Keyder, Prof. Dr. Çetin Yılmaz, Prof. Dr. Erdoğan Uzgider, İnş. Yük. Müh. İsmail Salıcı ve İnş. Yük. Müh. Sezai Güvensoy konuşmacı olarak katılmışlardır. Panel'in ardından yapılan törende ise Düzenleme Kurulu üyelerine, Bilim ve Danışma Kurulu üyelerine ve sponsor firmaların yetkililerine sempozyumun gerçekleşmesine koydukları katkılardan dolayı teşekkür plaketi verilmiştir.

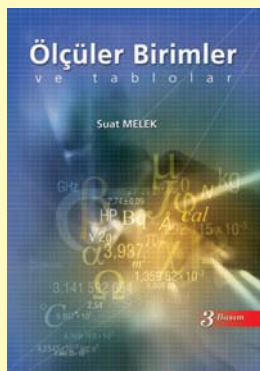
Ölçüler Birimler ve Tablolar

Kitap ölçüler birimler, tablolar ve ajanda bilgileri olmak üzere toplam 3 bölümden oluşmaktadır.

Teknolojik alanda kullanılan tüm ölçülerin ve birimlerin genişletilmiş halde sistematik olarak verilmesi. Uluslararası birimler ve dönüşümleri ile çeşitli mühendislik çizelgeleri güncellenmiş olarak okuyucuya sunulmaktadır.

1. Bölümde; Metrik ve İngiliz birim sistemleri çevirme katsayıları, inch-milimetre karşılıkları, sıcaklık ve viskozite çevrim tabloları, özgül ağırlık-API derecesi, yoğunluk-baumé ve twaddell derecesi karşılıkları, evrensel değişmezlerin SI sistemindeki değeri, çeşitli sabit sayılar.

2. Bölümde; Çeşitli malzemelerin fiziksel özellikleri, ısı iletkenlikleri, petrol ürünlerinin bileşimleri ve ısı değerleri, pigmentsiz kauçuk ve lastiklerin özellikleri, bazı camların ve seramiklerin özellikleri, çeşitli malzemelerin kayma, elastiklik modülleri ve ısıl uzama katsayıları, malzemelerin dielektrik sabitleri, iletken malzemelerin özellikleri, malzemelerin ses iletim hızları, sertlik karşılaştırma tablosu, çelik türleri,

3. Bölümde; Uluslararası ticari terimler ve ekonomik kuruluşlar, Avrupa ve Dünya şehirleri arasındaki havayolu ve karayolu uzaklıkları, Dünya havayolu şirketleri ve havaalanı isimleri, Dünya şehirlerarası saat farkları ve telefon alan kodları, Dünya ülkeleri hakkında bilgiler, haberleşme kodları ve fonetik alfabe, v.s. yer almaktadır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Adına Sahibi
Taner YÜZGEÇ

Yazı İşleri Müdürü
Zeki ERGİNBAY (1976-1977)
Ahmet GÖKSOY

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın yayın organıdır. 15 günde bir yayınlanır.
Adres: Selanik Cad. No:19/1 06190 Kızılay / Ankara
Tel: 0.312.419 38 82 Faks: 417 06 32 E-Posta: imo@imo.org.tr - www.imo.org.tr
Dizgi Mizanpaj: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yayın Görevlileri: İhönü Alpat - Cemal Çimen
Teknik Güç'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek yayınlanabilir.